

2011-11-18

Dnr 43-2011:2688

Bjuvs kommun

Rektorn vid Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6
i Bjuvs kommun

Tillsyn av Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Bjuvs kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6 besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 september 2011 och den 15 september 2011.

Skolinspektionen ser, vad gäller elevernas kunskapsutveckling, att resultatvariationerna i en del ämnen är mycket stora mellan de två redovisade åren 2010 och 2011 och utan någon tydlig, samlad trend om man jämför ämnena sinsemellan. Samtidigt är dessutom resultaten i flera ämnen bekymmersamt låga och skolan måste därför göra större insatser för att förbättra elevernas kunskaper. I samband därmed behöver skolans kvalitetsarbete intensifieras, bl.a. genom att elevernas kunskaper i alla ämnen utvärderas för att bättre kunna analyseras så att kvalitetsprocessen kan resultera i förbättrade insatser inom undervisningen. I detta arbete har rektor ett centralt ansvar som pedagogisk ledare.

Skolinspektionen får i samband med tillsynen signaler från olika håll om att det finns brister i trygghet och studiero på Varagårdsskolan F-6. Samtidigt som Skolinspektionen kan se att skolan på olika sätt själv uppmärksammar problemen och också har vidtagit åtgärder för att förbättra situationen, bedömer Skolinspektionen att dessa insatser inte är tillräckliga. Så länge elever upplever att klimatet på rasterna är stökigt och otryggt och att studiero ibland saknas på lektioner, behöver skolan följa upp situationen bättre för att kunna rikta intensifierade åtgärder dit där de bäst behövs. Också i arbetet för bättre trygghet och studiero och mot kränkande behandling har rektor både det yttersta ansvaret och en självskriven ledarroll.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman (och rektor) måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6 i Bjuvs kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Bjuvs kommun att senast den 24 februari 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang (Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- rektor och lärare ska vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero (5 kap. 6 § första stycket skollagen)

- säkerställa att för varje skolenhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 10 § första stycket skollagen)

- vid skolan genomföra kraftfullare åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 och 10 §§ skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

2011-11-18

4 (10)

Dnr 43-2011:2688

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till de elever som har behov av det (3 kap. 8 § skollagen; 5 kap. 4 § skolförordningen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- rektor ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

KUNSKAPSRESULTAT ÅK 3

Varagårdsskolan F-6 redovisar som kunskapsresultat för åk 3 vårterminen 2011 att 79 procent av eleverna nådde målen i svenska/svenska som andraspråk och 71 procent i matematik. För svenska/svenska som andraspråk är detta en förbättring sedan 2010 med fem procentenheter, medan matematikresultatet däremot visar en marginell försämring.

KUNSKAPSRESULTAT ÅK 5

I åk 5 nådde vårterminen 2011 samtliga elever målen i bild, musik och slöjd och sedan, i fallande grad, 78 procent i idrott och hälsa, 72 i NO och SO, 69 i engelska och hem- och konsumentkunskap. Lägst var resultaten i matematik med 53 procent och svenska/svenska som andraspråk med endast 42 procent av eleverna som uppnådde målen. Siffrorna visar jämfört med vårterminen 2010 förbättringar i ämnena bild, NO, engelska, idrott och hälsa, oförändrat resultat i matematik, något sämre resultat i hem- och konsumentkunskap och SO och en försämring på nio procentenheter i svenska/svenska som andraspråk. Störst är resultatförbättringen i musik, från 53 procent år 2010 till 100 procent 2011.

RESULTAT AV VÄRDEGRUNDSARBETET

Elever ger såväl i Skolinspektionens enkät i åk 5 från vårterminen 2011 som i intervju under tillsynsbesöket i september 2011 tydligt uttryck för att det brister i tryggheten på Varagårdsskolan F-6. Särskilt nämns situationen på rasterna som otrygg med bråk och hårt språk elever emellan. Skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2009-2010 visar att man har gjort flera olika insatser för att komma till rätta med problemen. Man tycker sig med stöd av gjorda utvärderingar ha uppnått vissa förbättringar men uppger samtidigt att klimatet mellan eleverna blivit tuffare och mera konfliktfyllt. Skolan framhåller i sin kvalitetsredovisning att rastvaktandet behöver intensifieras, något som intervjuade elever också ger uttryck för. Det förefaller, inte minst utifrån vad man skriver i sin kvalitetsredovisning och i planen mot kränkande behandling, att skolan tar problemet på allvar, gör regelbundna utvärderingar av klimatet och söker olika vägar för att förbättra situationen. Bland förebyggande och åtgärdande insatser kan nämnas ökad vuxentäthet i vissa klasser, kamratstödjare, mobbningsteam, temadagar och värdegrundsveckor, kartläggningar och systematiserat rastvaktande. Detta till trots kvarstår alltså ändå brister i elevernas trygghet på Varagårdsskolan F-6.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser.

Motivering:

Enligt Lgr 11 ska lärare samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. I intervju med rektorerna för Varagårdsskolan F-6 och Varagårdsskolan 7-9 framkommer att lärarnas samarbete och informationsöverföring brister vad avser elevernas övergång mellan dessa båda skolenheter. Utöver en avstämning av de elever som är i behov av särskilt stöd förekommer mycket lite samarbete över enhetsgränserna. Skolan måste därför se till att samverkan ökar med lärarna på den mottagande Varagårdsskolan 7-9.

Författning:

Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Enligt skollagen får rektorn eller en lärare vidta åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. I intervjuer med elever och lärare framgår att studiero ofta saknas. Särskilt utpekas situationen på rasterna och på vissa delar av skolgården. Skolinspektionens elevenkät som genomfördes vårterminen 2011 visade att en inte obetydlig del av de svarande eleverna kände sig otrygga i skolan. Skolan har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med detta såsom att ha två vuxna inne i klassen samtidigt. Tillsynen visar att situationen ännu inte är tillfredsställande. Skolan måste därför vidta ytterligare åtgärder för att komma till rätta med problemen med bristande trygghet och studiero.

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever samt att det upprättas en plan mot kränkande behandling. Varagårdsskolan F-6 har en plan mot kränkande behandling som är gemensam med Varagårdsskolan 7-9

och som omfattar skolans alla verksamheter. I intervjuer med lärare och elever framkommer att det finns behov av planer mot kränkande behandling, som är anpassade för olika byggnader, ytor och verksamheter i skolan. Skolan måste därför upprätta planer mot kränkande behandling som är anpassade efter de olika delar och verksamheter som finns på skolan.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. I intervju med elever framkommer att kränkningar inte är ovanliga och i Skolinspektionens ovannämnda elevenkät framkommer att en stor andel av eleverna i årskurs 5 ansåg att eleverna kan vara elaka mot varandra utan att de vuxna reagerar. Skolans åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar är därför inte tillräckliga. Skolan måste därför vidta ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar.

Författning:

5 kap. 6 § första stycket skollagen; 6 kap. 6-8 och 10 §§ skollagen, Lgr 11, 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering:

Enligt skollagen ska en elev ges särskilt stöd om en utredning visar att han eller hon är i behov av det och stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I intervju med rektor framkommer att alla elever som har rätt till studiehandledning på modersmålet inte får detta stöd. Skolan måste därför erbjuda studiehandledning på modersmålet åt alla elever som är i behov av det.

Författning:

3 kap. 8 § skollagen; 5 kap. 4 § skolförordningen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

2011-11-18

8 (10)

Dnr 43-2011:2688

Motivering:

Enligt skollagen ska planering, uppföljning och utveckling ske systematiskt och kontinuerligt på skolenhetsnivå. I intervjuer med rektor och genom insänd dokumentation framkommer att skolan inte systematiskt följer upp vilka effekter på grupp- och skolnivå som åstadkommit genom valda metoder och organisationsformer. Därför måste det på skolnivå på Varagårdsskolan F-6 bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete, särskilt med avseende på analys och uppföljning av pedagogiska metoder och organisationsformer.

Författning:

4 kap. 4 § första stycket skollagen.

Bakgrund

Beskrivning av Varagårdsskolan Bjuv Östra F-6

Varagårdsskolan är belägen i Bjuvs tätort. Skolan som består av ett flertal byggnader är organiserad i två skolenheter med var sin rektorstjänst, Varagårdsskolan F-6 och Varagårdsskolan 7-9. Rektorn för Varagårdsskolan F-6 är tillika områdeschef med ansvar även för fritidshem. Två förskolor ligger i direkt anslutning till skolan. På skolan finns även kommunens förberedelseklass och en resursenhet under egen rektor är förlagd till Varagårdsskolan. På Varagårdsskolan F-6 går 32 elever i förskoleklass och 208 elever i årskurserna 1-6. De sammanlagt nio klasserna är årskursblandade i intervallen F-2, 3-4 och 5-6.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Lena Godin och juristen Maria Mohlin.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder
Enhetschef

Dan Collberg
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).